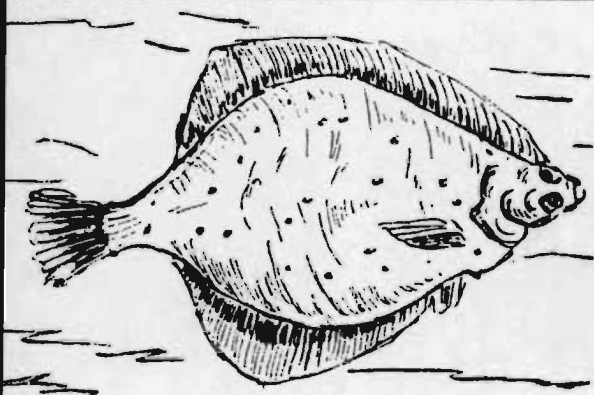

informatieblad
voor de leden van de
OOSTENDSE HEEMKRING v.z.w.

"DE PLATE"

verschijnt 6 maal per jaar

de Plate

redactie en verantwoordelijke uitgever : v.z.w. DE PLATE H. Serruyslaan, 50 - 8400 OOSTENDE

EERSTE JAAR No 6

MAART 1972

oostendse
VOLKSLIEDERENAVOND

DE PLATE ZINGT!

OP VRIJDAG 28 APRIL 1972 VAN 8U. AF

in het Paardenmuseum **BERTJE BONTE**

torhoutsteenweg - Hoge Barriere - STENE-OOSTENDE

met medewerking van de oostendse volkskunstgroep: DE PIETREWAALERS en een hele rij bekende en minder bekende zangers van haast of totaal vergeten OOSTENDSE VOLKSLIEDJES: Lange Tjes, De Mollegastjes, Op de Vissemarkt, d'Ostendsche Meisjes, de Ris Chantant en tientallen andere...

als inleiding: korte diavoorstelling door dhr. De Vos
" S T E N E - vroeger en nu "

daarna: koffiemaaltijd met boerenbrood, boerenhesp en paterskaas.

en beginnen we met de liederenavond tot wanneer we er geen meer kennen die nog kunnen gezongen worden.

er wordt gezorgd voor bier en andere versterkende dranken om er de sfeer in te houden, aan deftige prijzen.

o o o

aangezien het over een private bijeenkomst gaat, kunnen enkel die personen toegelaten worden die zich vooraf hebben laten inschrijven.

het is zelfs ten zeerste wenselijk zo spoedig mogelijk in te schrijven daar het aantal plaatsen beperkt is.

inschrijvingen moeten binnen zijn ten laatste op maandag 24 april.

deelname aan de kosten van de maaltijd: 60 fr. per persoon, vooraf te storten op rekening nr.: S/00/51822 van de PLATE bij de Bank van Brussel te Oostende (postrekening van de Bank van Brussel: 38.45)

OSTENDIANA IS ER !

Met een paar maanden vertraging is OSTENDIANA dan eindelijk op zaterdag 11 maart tijdens een feestelijke zitting in de trouwzaal van het stadhuis, voor de dag gekomen.

Deze trouwzaal heeft niets te maken met het feit dat de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Oostende, die haar lokaal in de "morre" heeft, eens van lucht wil veranderen, want na de plechtige plechtigheid trok iedereen naar de gezellige morre.

Leden van DE PLATE welke inschreven op OSTENDIANA krijgen binnenkort hun exemplaar thuisbesteld. Voor wie het mocht vergeten hebben: er zijn nog enkele OSTENDIANA's te verkrijgen, niet veel meer... Wie eerst 250 fr. stort op onze rekening S/00/51822 (Bank van Brussel - postrekening: 38.45) is zeker er nog een te kunnen bemachtigen.

NAAR DE BREUGHELFEESTEN TE WINGENE

Mocht er voldoende belangstelling bestaan, zou het bestuur van DE PLATE bereid zijn in september een bijzondere uitstap in te richten om de Breughelfeesten te Wingene op een heel bijzondere manier bij te wonen.

Wie hiervoor belangstelling voelt kan zich nu reeds opreven, in voorkomend geval houden we onze leden per speciale omzendbrief op de hoogte, daar dit nummer het laatste is van de reeks en het volgende pas in oktober verschijnt.

onze "OMMEGHANCK" loopt door.....

We vernamen het overlijden van de Heer H. VAN POUCKE vader van onze konfrater en oud-bestuurslid Van Poucke.

Aan onze Konfrater en zijn familie bieden wij, namens DE PLATE, onze diepe gevoelens van deelname aan.

OVERBLIJFSELS UIT VERVLOGEN EEUWEN.

..dat was het bovenschrijft van twee foto's in DE ZEEWACHT van 3 maart 11., waarop wrakken op ons strand bij laag water te zien zijn. Of DE PLATE hier een kluit in ziet was de bijkomende vraag...

Hoofdman De Taeye haalde dadelijk een foto te voorschijn uit het jaar 1925 waarop heel duidelijk een der beide wrakken te zien was, afgebakend met twee palen. In dat jaar was het wrak duidelijk te zien geweest en werden door de oudheidkundige dienst uit Brussel opmetingen gedaan en stalen van het hout voor onderzoek opgestuurd. Of er iets van terecht gekomen is, is een andere zaak.

Het tweede wrak zou afkomstig zijn, volgens Hoofdman De Taeye van een vissersvaartuig dat in 1906 vergaan is voor het kleine strand.

Zo er lezers zijn die ons iets meer kunnen en willen mededelen: we zullen met veel genoegen hun teksten overnemen.

DE PLATE is het informatieblad van de Heemkring DE PLATE, OOSTENDE. Het leesgeld, tevens lidgeld van de kring bedraagt 100 fr. per jaar.

OVERNAME VAN TEKSTEN IS TOEGELATEN MITS BRONOPGAVE.

DAT IS NIET MEER MENSELIJK

Sinds onze hoofdredakteur met de typiste in het zonnige zuiden verbleef, is hij niet meer bij zijn werk. De vorige maal moest hij op zijn vingers getikt worden omdat hij een andere dokter Verhaeghe dan de eigenlijke dokter Verhaeghe in de oude "scholenstraat" had geplaatst.

Nu begint hij al met het bestuur op zijn kop te zetten en hen allerlei bezigheden toe te bedelen waarvoor ze niet aangeduid werden

In de ONMESGHANCK van vorige maand kondigde hij zo maar aan dat het nieuwe bestuurslid: Konfrater Bakker, DE PLATE te vertegenwoordigen heeft in de Kulturele Raad.

Niets is minder waar: het is onze nieuwe sekretaris, konfrater Van Neuville die voor deze post werd aangeduid. Waarvan akte.

En als er nu iemand de chef redakteur wil buiten zwieren, dat hij het niet late voor de moeite en sebietsent zijn plaats komt innemen: hij is welgekomen.

WELKOM IN DE MORRE

Weet ge dat de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Oostende een verzameling van om en bij de 60.000 bidprentjes (in het oostends: doëzantjes) bezit?

Niet te verwonderen dat deze vereniging regelmatig bijeenkomt in hun lokaal "de morre", het vroeger dodenhuisje van Oostende.

Bezit U oude bidprentjes, stop ze in de brievenbus van hogervernoemd lokaal, de leden van de V.V.F. zullen er dankbaar om zijn.

HET WAPENSCHILD VAN OOSTENDE

Op vraag van een lid geven we hierna de beschrijving van het wapenschild van onze stad zoals dit in het Koninklijk Besluit van 27 januari 1956 (Belgisch Staatsblad van 14 maart 1956 - blz.:1588) vastge-

steld werd. Dit Koninklijk Besluit machtigde de stad Oostende haar wapen als volgt te wijzigen:

" van goud met een keper van sabel,
" vergezeld van drie sleutels van
" dezelfde kleur, die van het
" schildhoofd naar elkaar toegewend
" die van de schildvoet met de
" sleutelbaard naar links. Het
" schild gestopt met een kroon van
" goud met vijf fleurons en gehou--
" den rechts, door een meerman van
" natuurlijke kleur, houdende in de
" rechterhand een zwaard van zilver
" met gevest van goud, en, links
" door een meermin, eveneens van
" natuurlijke kleur, houdende in de
" linkerhand een spiegel van goud,
" alles geplaatst op golven, met
" het oorlogskruis 1940-1945 met
" palm, het lint hierboven uitgaande
van de schildvoet, over een anker
" van goud, gehecht aan een keten
" van zilver, die geplaatst is on--
" der een net van natuurlijke kleur
" dat rechts over een drietand en
" links over een visschop gaat,
" beide van goud, schuinkruisgewij--
" ze opgesteld, de tanden en het
" blad naar boven gericht.

.....

Na al dat goud en zilver, de schuinkruisgewijze opgestelde Visschop... (geen B), de sleutels met baarden en de meermin van natuurlijke kleur gaan we rap naar de café van de Koo voordat het te laat is. De Raad van Beheer van S.F.O. zou besloten hebben dit gedenkwaardig stuk van onze stad af te breken en zeker niet te vervangen door een andere herberg.

Zeker enkele tientallen jaren te laat, zegt mijn vrouw, want het is daar dat ik aan de gezegende ouderdom van vijf jaar, mijn eerste stuk in mijn voeten dronk: met de klikjes uit te kippen op het terras.... Voor mij dus een geschiedkundig gebouw.

En wie zal zich niet het "kotje" boven de "assenseur" naar de bierkelder herinneren, waar de kleine jongens met een grote kan om schuimend bier kwamen voor de mannen

loopt door...

thuis. Of waar koetsiers en andere.. gepresseerde burgers in zeven haasten een potje konden schoeren aan het winket, zonder drinkgeld te moeten betalen aan de serveuze.

En wie stond er niet in bewondering voor de rondborstige serveuzen die met zwier en zwaai twee volle plaatoo's rodenbach's doorheen de stampvolle gelagzaal konden manoeuvreren zonder te sturten ! Ze mochten gerust meedoen aan de olympische bierfeesten in Munchen !

Aan de voet van de grote trap, in de Ieperstraat, stonden altijd stapels ledige kartonnen dozen te wachten om weggehaald te worden en die wij, bengels toen, rond Sinte Maartenavond op een stok staken met een kaars erin, gaten voor neus, ogen en mond er in gesneden en onze "siematèèren" was klaar.

En wie heeft er nooit de reusachtige muurschilderingen in de gelagzaal bewonderd ? Ze zijn er nog, vergeeld en berookt van al de pijpen, sigaretten en sigaars die er in al die jaren gerookt werden, beelden van Oostende dat we zo goed gekend hebben en die sinds de laatste oorlog verdwenen zijn. Wat zal er met die schilderijen gebeuren ? Worden ze ergens elders overgebracht ? Of zullen ze op foto vereeuwigd worden ? Laat ze toch niet verloren gaan "bazen van de koperatief" !

EEN VEILING BIJ DE PLATE

Het Bestuur heeft een voorstel in overweging genomen om een maal per jaar een veiling van heemkundige stukken in verband met Oostende en de kuststreek te houden. Het is wel te verstaan dat dit geen openbare veiling zal worden, doch enkel voorbehouden blijven aan de leden.

Het is de bedoeling om boeken, brochures, katalogussen, programma's, aanplakbrieven, zichtkaarten, plannen, en noem ze maar op, die sommige leden in dubbel of te veel zouden hebben aan andere geïnteresseerde leden te zien overmaken.

IN WAT ZIJN DE LEDEN VAN " DE PLATE " IN HET BIJZONDER GEÏNTERESSEERD ?

De meeste leden van DE PLATE hebben een zekere hobby in verband met de Heemkunde of zijn op een of ander gebied gespecialiseerd.

Het is onze bedoeling de inventaris op te maken van de takken van de Heemkunde waarvoor onze leden zich interesseren, dit om onderlinge contacten te vergemakkelijken, zoals voor uitwisseling van informatie, ruilen van voorwerpen, enz..

Deze lijst zou in ons blad gepubliceerd worden en dit van het volgende nummer af voor zover we reeds over gegevens beschikken.

Met het volgende nummer (oktober) zullen we een vragenformulier rondsturen waar onze leden dan kunnen gebruik van maken.

AFSCHEID TOT VOLGENDE JAARGANG

Met deze lange OMMEGHANCK nemen we afscheid van onze leden en lezers tot het volgend nummer dat in oktober zal verschijnen.

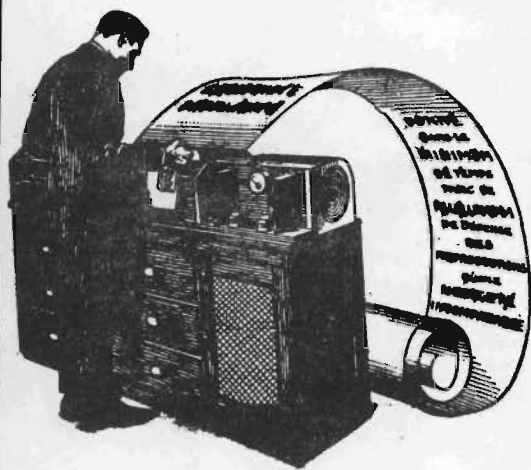
In die zes maanden die ons zullen scheiden, vragen we U ons uw indrukken en suggesties over het informatieblad te willen mededelen. "Aarsel niet om ook " niet te boffen " want het is precies opbouwende kritiek die we nodig hebben.

En mocht U een of ander mede te delen hebben, schrijf het ons gerust, we zullen het met dank opnemen.

Tot volgende jaargang.

DE REDAKTIE

ONZE

V R A G E N B A K

ONZE LAATSTE VRAGENBAK VAN DE REEK
bracht veel commentaar op vragen en
antwoorden die in de vorige nummers
gesteld werden. Hier volgen ze dan.

DE RIS CHANTANT

Volgens een lid zou de benaming af-
komstig zijn uit een herberg in de
Bonestraat, die men de "Gepekeld
Vijge" noemde en waar dit lied re-
gelmatig gezongen werd.

CATTEYEN

Deze waren reeds in de 16 de. eeuw
bekend als strandhoofden of dwars-
hoofden. Golfbrekers waren "lang-
hoofden", die vóór de zeedijken
parallel gebouwd waren om, zoals hun
benaming het zegt: de golven te bre-
ken.

Leeuwen (is dit wel juist met L ?
n.v.d.R.) of duikers lopen van de
kaaien zeewaarts in, een soort
strandhoofden dus. Op het plan van
Oostende van Deventer (1560) kan men
een lange "golfbreker" vóór de stad
zien.

Verdere uitleg kan men eveneens in
" Het Oude Oostende " van Vlietinck
vinden.

DE GARRE VAN KORNEE...

bracht veel commentaar mee, zodat we
nu nog niet weten waar die garre lag.
Sommigen zeggen: op de hoek van de
Jozef II straat en de Serruyslaan.
Anderen: dat is het "portje van Hoera"
de Garre van Kornee lag in de Aarts-
hertoginestraat waar nu het Klein
Kollege staat.

De garre van Kornee, zeggen anderen, lag
gelijklopend met de Torhoutsteenweg, achter
het bandenmagazijn Defever en werd onlangs
afgebroken. Maar dan zijn er weer die be-
weren dat het daar de "Hanegang" was.

Wie kan er ons nauwkeurig inlichten en
zijn beweringen staven ?

Het schijnt dat te Nieuwpoort ook een gar-
re van Kornee bestaan heeft.

BAS

Oude oostendenaars hadden de voorkeur om
franse woorden te gebruiken: de boelevaar,
den avenu de la Reine, vroeger hadden we
ook nog de "pommerenche of de permanenche"
De "BAS" stenen dam tussen strand en sta-
ketsel komt ook uit het frans. In Larousse
lezen we bij "basse": endroit où l'eau
est peu profonde et recouvre un banc de
sable ou de roches...

Mogelijks werd dit woord te Oostende ver-
keerd gebruikt, of stamt het nog uit de
tijd dat de havengeul nog niet met een
stenen dijk afgezet was ? Wie kan hier
een verklaring voor geven ?

AYASASA

Wie herinnert zich het kinderliedje dat
vroeger gezongen werd en aldus aanving:

AYASASA

EN MOEDER GAAT NAAR... de rest
van de tekst is ons helaas ontsnapt.

Onze vraag is echter of die aanhef met
Ayasasa iets te maken zou hebben met
de Hertog d'Ayasasa, een generaal die
in 1768 tot gouverneur van Oostende be-
noemd werd. Hij was geboren in 1715 en
overleed in 1779. Zijn vader, een span-
jaard was zich te Bergen komen vestigen.

Kan iemand ons de tekst van dit liedje
bezorgen ?

Beste kuriozeuzen, vragenstellers,
lezers en antwoordgevers: bedankt en
tot volgend nummer. **VRAAGSTEEFT**

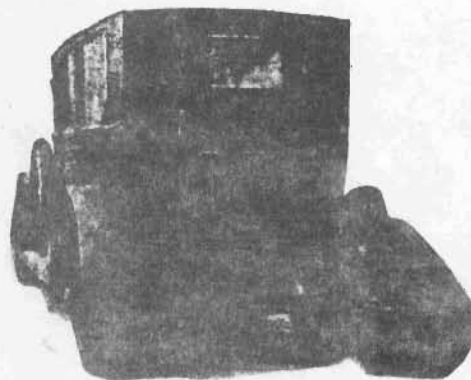

DE GESCHIEDENIS VAN ONZE =====
 ===== HEEMKUNDIGE MUSEA

vierde vervolg en slot

Het was te schoon om lang te duren. Inderdaad, de droeve mare van de afbraak van de schouwburg kwam ons verrassen. Ons enthousiasme kreeg daarbij een lelijke klap want de vraag stelde zich onmiddellijk: waar gaan we nu naartoe? Na tussenkomst van de Heer Burgemeester bekwamen we van de stad een nieuw onderdak op de tweede verdieping van het stadhuis. Ideaal was het niet, want we moesten ons tevreden stellen met twee zalen van gemiddelde grootte en een lange gang waar iedereen kon door gaan. Na een eindeloos zware verhuis en het heropbouwen van ons visserscafeetje, kon eindelijk op 27 mei 1966 de officiële heropening plaatsgrijpen in tegenwoordigheid van de Heer Schepen van Schone Kunsten en enkele gemeenteraadsleden. Gezien de verre ligging van het nieuw lokaal, afgelegen van het toeristisch centrum, slonk het aantal bezoekers geweldig.

Na drie jaar verblijf op het Stadhuis kwam eindelijk het nieuws dat het gedeelte van het Feestpaleis, tot dan in gebruik door de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling, vrij kwam. DE PLATE mocht bezit nemen van vier schone grote zalen op de eerste verdieping van het gebouw. Deze zalen moesten eerst in orde gebracht worden door het plaatsen van houten wanden om het schikken van de verzamelingen beter te kunnen doen. Dan moest ook het visserscafeetje op een nieuwe manier herbouwd worden, de elektrische installatie aangepast worden en de nieuwe glazen kasten, door de stadsarchivaris

elkaar steken. Dan begon opnieuw een langdurige en lastige verhuizing, gevolgd door het delicate werk van installatie, schikking en presentatie.

Eindelijk kwam alles toch in orde en het Museum kon op 15 juli 1970, in tegenwoordigheid van het Schepenkollege en andere personaliteiten zijn nieuwe en, - laat het ons hopen - zijn definitieve woonst inhuldigen.

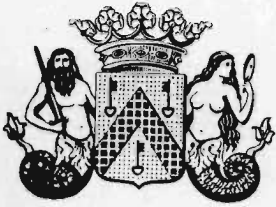
Het oostendse gemeentebestuur waardeerde nu met enthousiasme ons werk en was volkomen bewust van de noodzakelijkheid van een Heemkundig Museum in een stad met een zo rijk verleden. Het groot aantal bezoekers was hiervan het schoonste bewijs en voor de inrichters de aangenaamste beloning die ze konden wensen.

Om deze korte geschiedenis van onze Heemkundige Musea te sluiten, drukken wij de hoop uit dat de perikelen van deze nuttige instellingen definitief een einde genomen hebben. Dat het huidig Museum nog lange jaren moge in vrede bestaan en meer en meer belangstelling moge kennen, ten bate van onze geliefde geboortestad, dat is mijn varigste wens.

Ernest DE TAEYE
 hoofdman

WAAROM WERDEN SOMMIGE STRATEN IN ONZE STAD

GENOEMD NAAR BEPAALDE PERSONEN ?

Dit is de laatste reeks van deze jaargang. Het is ons niet mogelijk geweest alle personen die een "straat" in onze stad kregen op te sommen. Mocht er voldoende belangstelling bestaan, zullen we gaarne nog enkele bijvoegsels geven aan deze reeks en in de eerste plaats in antwoord op vragen van "kurieuze" lezers en leden. Wie bijgevolg meer uitleg wenst, gelieve een briefke te sturen naar het redaktiesekretariaat DE PLATE, H. Serruyslaan, 50, 8400 OOSTENDE.

O.V.

MARIE JOSEPLEIN

Dit plein (square) draagt de naam van Prinses Marie José, dochter van Koning Albert I, die in 1906 te Oostende in de villa Osterrieth geboren werd. Zij huwde Prins Umberto van Italië die in 1946 amper een maand koning van Italië werd en na een volksraadpleging werd afgesteld.

JULES PEURQUAETSTRAAT

Jules Peurquaet, socialistisch voorman te Oostende die schepen van Openbare Werken werd en tevens Volksvertegenwoordiger. In 1885 geboren, overleed hij te Oostende in 1947. Zijn naam werd gegeven aan de Veldstraat waar het socialistisch Volkshuis gelegen is.

Dr. Edouard MOREUXLAAN

Geboren in 1870, werd gemeenteraadslid van Oostende in 1908 en burgemeester van 7 januari 1920 tot 20 mei 1940. Hij stierf in 1958. Zijn naam werd gegeven aan de vroegere Congolaan op de wijk Opex, nabij de nieuwe vissershaven die onder zijn beleid werd ingericht.

August STRACKESTRAAT

geboren in 1846 te Naumburg (Hessen-Duitsland), overleed te Oostende in 1935. Deze geboren duitser vestigde zich reeds in 1862 in onze stad en bracht het tot groot-hotelier. In 1889 bekam hij de grote naturalisatie tot belg. Hij stichtte het Stracké natuurhistorisch museum, werd gemeenteraadslid en was een bekend filantroop. Bij de brand van de Grote Kerk in 1896 redde hij door de brandslangen uit zijn hotel de krypte met het praalgraf van onze eerste koningin.

Antoon BELPAIRESTRAAT (tussen de Langestraat en de Van Iseghemlaan tegenover de Madridstraat, voor wie het niet mocht weten !)

Geboren in 1789 te Oostende, overleed te Antwerpen in 1839. Advokaat, notaris en gemeenteraadslid van Oostende. Later griffier van de Handelsrechtbank, gemeenteraadslid en inspekteur van de scholen te Antwerpen. Schreef onder andere: Notices historiques sur la ville et le port d'Ostende, De la plaine maritime depuis Boulogne jusqu'au Danemark, ontving in 1825 de gouden medaille van de Akademie voor zijn werk. Schreef later nog: Examen des changements que la côte d'Anvers à Boulogne a subie tant à l'intérieur qu'à l'extérieur.

Leopold PASSCHIJSSTRAAT

Laatste burgemeester van de gemeente MARIAKERKE (van 1864 tot 1888 en van 1891 tot aan de fusie met Oostende op 1 juli 1899. Geboren te Mariakerke in 1834; overleed hij te Mariakerke dat Oostende was geworden in 1901.

O.V.